

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ BOLGÁR HÍREK 06 · 2023

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

Закриване на учебната година 2023 · Évzáró 2023

Българското самоуправление в Дебрецен отбеляза своята 25-годишнина · 25 éves a debreceni bolgár önkormányzat

Среща на представителите на българските училища в чужбина · A határon túli bolgár iskolák képviselőinek találkozója

БЪДЕТЕ ОТ ХВЪРЧАЩИТЕ ХОРА!

„Ако някога сте се чудили как изглежда един съвременен млад успешен човек, гражданин на света, който се справя отлично в училище, спортува, рисува, интересува се от музика и наука, има приятели, обикаля света, говори поне 4 езика; млад човек, който обича себе си и милее за семейството, приятели-те и родината си, умее да се мотивира и да постига целите си... Ето, това са те!“

Това са мои мисли, които споделих по адрес на нашите абитуриенти, но със същата сила важат и за всеки друг от нашите ученици. И в това е убеден всеки от нас, учителите, които сме имали щастието да работим и да общуваме с тези прекрасни деца! Убедиха се и всички родители и гости на нашия празник за закриването на учебната 2022/2023 година, които посветихме на 105-ата годишнина от създаването на българско училище в Унгария, чийто наследник е нашето Българско училище за роден език.

Идеята, с този концерт да представим разнообразните таланти и интереси на нашите ученици, беше посрещната с ентузиазъм от всички,

а поздравленията и впечатленията, които споделиха специалните ни гости и родителите след края на концерта, бяха най-добрата оценка за вложените от децата, родителите и учителите усилия.

Залата на Българския културен дом беше изпълнена с развълнувани деца, родители и приятели на училището. В първата част на тържеството своите приветствия отправиха НП г-н Христо Полендаков и г-р Данчо Мусев. Официално бе връчена и грамотата „Неофит Рилски“ на дългогодишния преподавател Мария Стоилова. Тя ѝ бе присъдена от Министерството на образованието и науката на България по случай празника на българската култура 24 май.

В своето слово директорът на училището Веселина Барки, направи обзор на изминалите 10 месеца. Тя спомена само някои от многобройните възможности за изява, които учебното ни заведение дава на учениците. Втората част на тържеството започна с кратко представяне на 105 годишната история на училището на фона на мултимедия.

Детската любов към нашия език, съчетана с талант, креативност и желание за създаване на добро, пролича най-вече в концерта. Нашите над 100 деца се представиха с усмивки на лица, носейки радост на публиката. Зрителите се насладиха на индивидуални и групови инструментални и вокални

музикални изпълнения, завладяващата поезия на Петъофи, неповторимата магия на българските народни песни. Танцовите изпълнения придадоха жизнена енергия на концерта, показвайки обичта на учениците към българската култура.

Един от най-вълнуващите моменти беше сбогуването със зрелостниците. Шестимата абитуриенти – Бендегуз Агарди, Алтай Абдурахимов, Гитта Барта, Лена Барта, Петър Костадинов и Фани Форго – поеха по своя път „в света на големите хора“, а ние, техните учители – Мария Стоилова и Ваня Которова – имаме възможността да благодарим на тях, на техните майки, бащи, баби и дядовци за споделените 12 години, за техния талант, за техния упорит труд и постоянство!

С надеждата, че това ще вдъхнови по-малките ученици и техните родители, споделих и нещо лично от разговорите ми с абитуриентите. По време на последния ни час ги попитах какво е това, което най-много им е харесало в българското училище през последните 12 години. Отговорът на всички беше един и същ – хората, приятелите, атмосферата, това, че бяхме заедно. И това е изключително ценно за мен!

Говорихме си и какво е това, което най-малко им е харесало и за което съжаляват. Тук отговорите вече бяха различни. Оказа се, че всеки един от тях е имал своите трудни моменти и разочарования. За щастие към днешна дата всички тези проблеми са само опит, от който сме научили по нещо. Тук ще предам по памет един от отговорите, който ме впечатли: „Съжалявам само, че минаха години, докато разбера, че всъщност много обичам да ходя на българско училище. А сега всичко свърши.“

За последни думи към абитуриентите избрах едно стихотворение на Валери Петров. С него, от името на целия екип Българското училище за роден език, пожелавам на всички ученици и родители една вдъхновяваща и окриляваща ваканция!

ВАНЯ КОТОРОВА
ЗАМЕСТИК-ДИРЕКТОР

LEGYETEK TI IS SZÁRNYALÓ EMBEREK!

„Ha valaha eltűnődtek, hogy is néz ki egy modern, sikeres, fiatal világpolgár, aki kiválóan teljesít az iskolában, sportol, rajzol, érdeklődik a zene és a tudomány iránt, vannak barátai, járja a világot, beszél legalább 4 nyelvet; fiatal, aki szereti önmagát, családját, barátait és hazáját, képes motiválni magát és elérni céljait... – íme, ők azok!“

Az én gondolataim ezek, melyeket balladóinkkal kapcsolatban osztottam meg,

de minden diákunkra ugyanúgy vonatkoznak. S erről mi, tanárok, akiket az a szerencse ért, hogy ezekkel a gyerekekkel dolgozhattunk és érintkezhettünk, mindnyájan meg vagyunk győződve! Meggyőződhetett róla minden szülő és vendég is, aki részt vett a 2022/23-as tanévzárónkon, melyet a magyarországi bolgár iskola alapítása 105. évfordulójának szenteltünk. Ezen iskola utóda a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola.

Mindenki lelkesen fogadta az ötletet, hogy ezzel a koncerttel diákjaink sokoldalú tehetségét és érdeklődését mutassuk be, s a gratulációk és a benyomások, melyeket díszvendégeink és a szülők a koncert után megosztottak velünk, a gyerekek, szülők és diákok által befektetett erőfeszítések legjobb értékelését jelentik.

A Bolgár Művelődési Ház nagyterme megtelt izgatott gyerekekkel, szülőkkel és barátokkal. Az ünnepség első részében köszöntőt mondott Óexc. Hriszto Polen-dakov és dr. Muszev Dancso. Sztoilova Marija tanárnő, aki hosszú évek óta iskolánkban dolgozik, átvethette a Neofit Rilszki oklevelet. Bulgária Oktatás- és Tudományügyi Minisztériuma ítélte oda neki e díjat a bolgár kultúra ünnepe, május 24-e alkalmából.

A nyelvünk iránti gyermeki szeretet, mely tehetséggel, kreativitással és a jó teremtése iránti vágygal párosul, főként a koncert során nyilvánult meg. Több mint 100 tanulókn mosolygós arccal mutatkozott be, örömet szerezve a közönségnek. A nézők élvezettel hallgatták az egyéni és csoportos, hangszeres és

ЗА ХВЪРЧАЩИТЕ ХОРА

Валери Петров

Те не угам от космоса,
те родени са тук,
но сърцата им просто са
по-кристални от звук.

и виж, ето ги, литват над балкони с пране,
над калта, над саурията в двора,
и добре, че се срещат единици поне
от вида на хвърчащите хора!

А ний бутаме някак си
и жени ни влекат,
а ний пием коняка си
в битов някакъв кът,

и говорим за глупости, важно вирейки нос,
или с израз на снобска умора,
и изобщо стараем се да не става въпрос
за вида на хвърчащите хора.

И е вярно, че те не са
от реалния свят,
не се срещат на тениса,
нямат собствен „Фиаат“,

но защо ли тогава нещо тук ни боли,
щом ги видим га литват в простора –
да не би да ни спомнят, че и ний сме били
от вида на хвърчащите хора?

SZÁRNYAS EMBEREK

Valeri Petrov

Ők sem születtek az űrben,
mind közülünk valók,
de a szívük egyszerűen
kristálynál ragyogóbb.

S nézd, ott repkednek erkély száradó szennyese,
udvar sara és salakja felett,
s szerencse, hogy fajtájukból még akad egy-egy,
Hogy léteznek még szárnyas emberek!

S mi úgy-ahogy boldogulunk,
csábítanak asszonyok,
valami zugba vonulunk,
s isszuk a konyakot

fontoskodva badarságokat hordunk össze,
vagy megjátszva a spleent, akár a sznob
akárhogyan is, de kerülni igyekezve
hogy a szárnyasakról folyjon a szó.

S fajtájuk, el kell ismerni
nem földünkre való,
nem járnak el teniszezni,
nem vesznek autót,

de akkor miért sajog itt legbelül vajon,
ahányszor megpillantjuk röptüket,
csak nem azért, mert eszünkbe jut, hogy egykoron,
magunk is voltunk szárnyas emberek?

FORDÍTOTTA: KOVÁCS GERGELY LAJOS

énekes számokat, Petőfi magával ragadó költszetét és a bolgár népdalok utánoszthatatlan mágiáját. A táncprodukciók élénk energiával töltötték meg a koncertet, szemléltetve diákjaink bolgár kultúra iránti szeretetét.

Az egyik legizgalmasabb pillanatot az érettségizőktől való búcsú jelentette. Hat ballagónk, Agárdi Bendegúz, Abdurahimov Altaj, Barta Gitta, Barta Léna, Kosztadinov Péter és Forgó Fanni saját útjára lépett „a nagyok világában”. Nekünk, a tanáraiknak, Sztoilova Marijának és Kotorova Vanyának pedig lehetőségünk volt köszönetet mondani nekik, szüleiknek és nagyszüleiknek az együtt töltött 12 évért,

tehetségükért, kitartó munkájukért és állhatatosságukért!

Remélve, hogy ösztönzést jelent a kisebb diákok és szüleik számára, megosztottam valami személyeset is a ballagókkal való beszélgetéseimből. Utolsó óránkon megkérdeztem őket, mi tetszett nekik a legjobban a bolgár iskolában a 12 év alatt. Mindnyájan ugyanazt válaszolták – az emberek, a barátok, a hangulat, az, hogy együtt lehettünk. S ez számomra rendkívül értékes!

Arról is beszélgettünk, mi volt az, ami a legkevésbé tetszett és amit sajnálnak. Itt már különbözők voltak a válaszok. Kiderült, hogy mindnyájuknak megvoltak

a maguk nehéz pillanatai és csalódásai. Emlékezetből idézem az egyik választ, mely mély benyomást tett rám: „Csak azt sajnálom, hogy évek teltek el, mire megértettem: tulajdonképpen szeretek a bolgár iskolába járni. És most mindennek vége.”.

A ballagóknak szóló utolsó szavaim gyanánt Valeri Petrov egy versét választottam. Ezzel kívánok a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola egész csapata nevében minden diáknak s szülőnek ösztönző és szárnyakat adó vakációt!

KOTOROVA VANYA

IGAZGATÓHELYETTES

ПРИЯТНО МИ Е, ИВА – СПЕКТАКЪЛ НА ТЕАТЪР 199

На 24 май, в Деня на българската култура, по покана на Малко театро, гостува спектакълът на Театър 199 „Приятно ми е, Ива“.

За да ни стане празнично и приятно! Приятно е слабо казано. Обзе ни еуфория. И то на самия 24 май в Българския културен дом, в който все по-често гостуват звездни спектакли от България. Аз гледах спектакъла за втори път. За първи – в София. А тези, които го гледаха сега за първи в Буганеща може би искат да го гледат за втори. И са готови да отидат до София. Аз съм готова да го гледам и за трети. Заради Ива Тодорова!

От години гледах с любопитство плаката пред Театър 199, на който се вижда подскочила на високо Ива. Без да предполагам колко на високо отскача наистина в този спектакъл. Сега имаме шанса да станем свидетели на това, да потънем в него и да изпитаме върховна наслада. Ива Тодорова!

Силата на преживяването у нея е изключително. Интелигентност ръководи играта ѝ. Страст, нежност, яркост, дълбочина, фин хумор, който предизвиква нестихващ смях.

Ива доказва, че можеш да довегеш публиката до катарзисен смях и с много интелигентен, елегантен хумор, с невероятно чувство за мярка. При Ива няма евтини решения, няма залитания и губене на мярка. Има самоирония, намизане, търсене, взрив, погалване, поезия.

Не се нести. Честна е в играта си. Скромна и истинска.

Какъвто истински е и Театър 199. Един от много малкото любими мои театри в София, където винаги всичко, което съм гледала е на ниво и с вкус. Затова му имам доверие. Затова по покана на Малко театро през годините при нас гостуваха постановките „Отворена брачна двойка“, „Нос“, а сега с нетърпение чакам да гледам и „Ива е онлайн“. И да покана представенето

за следващия 24 май, за да превърнем празника с Ива в трагедия. Може би това е дълъг перуод и дълго чакане. Но хубавите неща се случват с търпение. Благодаря, Ива! Миля, че нестихващите аналогични показаха ролята на публика и усещането ѝ за празник в съприкосновение с театъра.

ГАБРИЕЛА ХАДЖИКОСТОВА

ÖRVENDEK, IVA VAGYOK – A TEATAR 199 PRODUKCIÓJA

Május 24-én, a bolgár kultúra napján a Malko Teatro meghívására nálunk vendégeskedett a Teatar 199 Örvendek, Iva vagyok című produkciója.

Hogy teljes legyen az ünnepi örömünk! Az „öröm” enye kifejezés. Eufória lett úrrá rajtunk. Méghozzá éppen május 24-én, a Bolgár Művelődési Házban, ahol egyre gyakrabban vendégeskednek bolgár sztárprodukciók. Én most láttam másodszor az előadást. Először Szófiában néztem meg. Akik most Budapesten látták először, talán szívesen megnéznék még egyszer. És készek ezért Szófiáig utazni. Én örömmel megnézném harmadszor is. Iva Todorova miatt! Éveken át kíváncsian néztem a plakátot a Teatar 199 előtt, melyen a magasra ugró

Iva látható, anélkül, hogy sejtettem volna, milyen magas szintet is ugrik meg ebben az előadásban. Most lehetőségünk volt, hogy tanúi legyünk ennek, elmerüljünk benne és a legnagyobb élvezetet szerezze nekünk Iva Todorova!

Az élmény ereje rendkívüli nála. Játékát intelligencia irányítja. Szenvedély, gyengédség, élénkség, mélység, finom humor, mely szünni nem akaró nevetést fakaszt. Iva bizonyítja, hogy nagyon intelligens, elegáns humorról és hihetetlen arányérzékkel is elérhető, hogy a közönség katartikus nevetésben törjön ki. Ivánál nincsenek olcsó megoldások, túlzások, mértékvesztés. Van viszont önirónia, kikacsintás, keresés, robbanás, simogatás, költészet.

Nem kíméli magát. Őszinte a játékában. Szerény és igazi.

Ugyanilyen igazi a Teatar 199 is. Nagyon kevés kedvenc szófiái színházam egyike, ahol minden, amit láttam, színvonalas és izléses volt. Ezért bízom meg benne. Ezért vendégeskedett nálunk a Malko Teataro meghívására az évek során a Nyitott házasság és az Az orr című előadás, s most türelmetlenül várom, hogy láthassam az Iva online-t is. S hogy meghívjam a produkciót jövő év május 24-re, hogy az Ivával való ünneplés hagyománnyá váljon.

Ez talán hosszú idő és hosszú várakozás. De a jó dolgokhoz türelem kell. Köszönöm, Iva! Úgy vélem, a szünni nem akaró tapsvihívén tükrözte a közönség örömét és ünnepi érzését a színházzal érintkezve.

HADZSIKOSZTOVA GABRIELLA

ПЕТЪР ЛУКАЧ ПОЛУЧИ НАГРАДАТА „АНТАЛ ВЕБЕР”

За седми път бе връчена наградата „Антал Вебер”, основана от Камарата на архитектите в Пещенска област. С нея биват отличавани архитекти, членове на Камарата, за заслуги към тази изключителна творческа дейност. Тази година наградата бе присъдена на член на нашата общност – Петър Лукач.

Антал Вебер е определяща фигура за унгарската архитектура през XIX век, сподвижник на Миклош Ибл. Неоренесансовият му стил е добре обмислена интерпретация на ренесанса. Като частен учител, а след това като виден член на архитектурните среди, той обръща голямо внимание на погроставащите в специалността. Делото му се издига над обичайното за епохата ниво със своето качество и всеотдайна дейност в името на професионалната общност.

Наградата бе присъдена от председателя и заместник-председателя на Камарата на архитектите в Пещен-

ска област, Филип Фригеш и Петър Хайноци, на срещата на делегатите в столичния зоопарк. За своята дейност в областта на интериорния дизайн и творческия си труд беше награден и дипломираният архитект Петър Лукач.

Петър Лукач е архитект, художник, график. В работата си винаги скромно залага на местните традиции, избягва изкушението на актуалното и модерното. Едновременно с това неговите обществени сгради, семейни къщи и интериорни творения винаги са създадени с устрем към съвременното и непреходното. Стилът му е характерен, сградите и картините му, дори критичните му изказвания се отличават с ведрост и позитивизъм. От портфолиото му става ясно, че познаването на изцялото изкуство и производните му, включително архитектурата, играят важна роля в живота и в професионалния му път, в устрема му към богата и открит творчески подход.

Поздравяваме го и му желаем успех напред!

ИЗТОЧНИК: КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ
В ПЕЩЕНСКА ОБЛАСТ

WÉBER ANTAL- DÍJAT KAPOTT LUKÁCS PÉTER

Hetedik alkalommal adták át a Pest Megyei Építész Kamara általa alapított Wéber Antal-díjat. A díjjal a kiemelkedő alkotói tevékenységet folytató, Pest megyei kamarai tagsággal rendelkező szakmagyakorlók munkáját kívánja elismerni a Kamara. Az elismerésben idén közöségünk tagja, Lukács Péter részesült.

Wéber Antal a XIX. századi magyar építészet meghatározó építész egyénisége, Ybl Miklós pályatársa. Neoreneszánsz építésze a reneszánsz mélyen átgondolt újraértelmezése. Magántanítóként, majd az építészeti közélet jeles tagjaként komoly figyelemmel fordult a felnövekvő szakmai generációk felé. Munkásságát a minőség és a szakmai közéletben végzett áldozatos tevékenysége emelte ki a korabeli átlagból.

A Wéber Antal-díjat 2023. május 26-án a Fővárosi Állat- és Növénykertben tartott küldöttgyűlésén Philipp Frigyes, a Pest Megyei Építész Kamara elnöke és dr. Hajnóczi Péter, a Pest Megyei Építész Kamara alelnöke, a Magyar Építész Kamara elnöke adta át. Belsőépítész tevékenysége és társzművészeti munkássága elismeréseként Lukács Péter okleveles építészmérnök részesült az elismerésben.

Lukács Péter építész, festőművész, grafikus. Munkáiban mindig alázatosan közelíti meg a helyi hagyományokat, kerül az éppen aktuális divatirányzatok talmi csábítását. Mindezek mellett középületei, családi házai, valamint belsőépítészeti alkotásai mégis a korszerűség és a maradandóságra való törekvés jegyében születnek. Stílusa karakteres, épületeit, festményeit egyfajta vidámság és pozitív gondolkodás jellemzi még kritikai megnyilvánulásában is. Portfóliójában is jól látható, hogy fontos szerepet játszik életében, és egyben szakmai munkáiban a képzőművészet és a társzművészetek – beleértve az építészetet is – együttes ismerete, és ezek segítségével egy gazdag, nyitott szemléletű alkotói hozzáállásra törekszik.

Gratulálunk és további sok sikert kívánunk!

FORRÁS: PEST MEGYEI ÉPÍTÉSZ KAMARA

БЪЛГАРСКОТО САМО- УПРАВЛЕНИЕ В ДЕБРЕ- ЦЕН ОТБЕЛЯЗА СВОЯТА 25-ГОДИШНИНА

Българското самоуправление в унгарския град Дебрецен отбеляза с 25-годишна програма своята 25-годишнина на 13 и 14 май.

По повод годишнината Българското републиканско самоуправление проведе заседание в града. На него присъстваха извънредният и пълномощен посланик на България Христо Поленгаков, председателят на Дружеството на българите в Унгария Димитър Танев, председателят на Българското републиканско самоуправление Данчо Мусев, българският застъпник в унгарския парламент Симеон Варга, заместник-кметът на Дебрецен, членовете на БРС и представители на малцинствените организации на полици, украинци и румени.

За активна дейност в служба на българската общност в региона възпоменателен диплом получи Димитранка Мишколци, дългогодишен председател на самоуправлението и Янош Майор, художествен ръководител на танцов ансамбъл "Буляна" от Карцаг. За това информира Ануко Делеф, председател на Българското самоуправление в Дебрецен.

В местната библиотека бе открита изложбата "Сърцето на България. Шедьоври от Рилската обител", като събитието бе придружено с изпълнението на струнното Трио "Консорт".

Във втория ден програмата по повод годишнината започна с погнасяне на венци пред паметната плоча в чест на българските градинари. На гостите бяха показани забележителностите на Дебрецен.

Българското самоуправление в Дебрецен е посредник и активен участник в живота на побратимените градове Шумен и Дебрецен, то съдейства за осъществяването на културния обмен между тях.

По случай своята годишнина самоуправлението подготви и специално издание, в което се проследява културната дейност на българската общност в Дебрецен и околността.

25 ÉVES A DEBRECENI BOLGÁR ÖNKORMÁNYZAT

Debrecen város bolgár önkormányzata május 13-14-én két napos programmal ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját.

Az évforduló alkalmából a Bolgár Országos Önkormányzat a városban ülésezett. Ülésén részt vett a Bolgár Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott magyaror-

HÍREK DEBRECENBŐL

A debreceni Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat 2023. július 1-én sportnapot rendezett. Bowlingversenyt hirdettünk a helyi nemzetiségi önkormányzatoknak. A lengyel, a német, az ukrán és a bolgár nemzetiség nevezett be a versenyre. Első helyezett: Ntreba Vitalij (Ukrán N.Ö.), Második helyezett: Juhász Lajos (Német N.Ö.) Harmadik helyezett: Deleff István (Bolgár N.Ö.) A negyedik helyen visszalépés miatt a Lengyel N.Ö. végzett.

Nagyon kellemes, jó hangulatú délutánt töltöttünk együtt.

Várjuk a következő megmérettetést, sportnapot.

DELEFF ANIKÓ

szági nagykövete, Hriszto Polendakov, a Magyarországi Bolgárok Egyesületének elnöke, Tanev Dimiter, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke, dr. Muszev Dancso, Varga Szimeon bolgár nemzeti-ségi szószóló, Debrecen alpolgármestere, a Bolgár Országos Önkormányzat tagjai és a lengyel, ukrán és ruszin nemzetiségi szervezetek képviselői.

A régió bolgár közössége szolgálatában kifejtett tevékenységéért emlékdipломában részesült Miskolczy Dimitranka, aki hosszú évekig volt az önkormányzat elnöke, valamint Major János, a karcagi Biljana Táncegyüttes művészeti vezetője – tájékoztatott a Debreceni Bolgár Önkormányzat elnöke, Deleff Anikó.

A helyi könyvtárban megnyitásra került a Bulgária szíve. A rilai kolostor mesterművei című kiállítás. Az eseményt a Trio Consort Vonóstrió fellépése kísérte.

A második napon a jubileumi program a bolgár kertészek emléktáblájának megkoszorúzásával kezdődött, majd a vendégeknek megmutatták Debrecen nevezetességeit.

Debrecen Bolgár Önkormányzata közvetítői szerepet tölt be Debrecen és bolgár testvérvárosa, Sumen között, aktívan segítve a köztük végbemenő kulturális cserét.

Évfordulója tiszteletére az önkormányzat különleges kiadványt készített, mely a debreceni és környéki bolgár közösség kulturális tevékenységét mutatja be.

ЗАД КАРТИНАТА – КНИГАТА И САМИЯТ ЧОВЕК

Не са малко общите неща между поредицата „Зад КАРТИНАТА“ на художествената галерия в Мишколц и състоялото се там на 4 май 2023 г. представяне на книга. В зала „Графика“ бяха изложени творбите на младия художник, новия носител на награда „Мажаров“. Наградата е основана от вдовицата на Миклош Мажаров – художник, носител на наградата „Мункачи“, и се връчва всяка година в негова памет.

В тази обстановка се проведе разговорът между известния и плодовит българо-унгарски писател, специалист в областта на културата и директорът на галерията, Абел Коня, който, както се оказа, е свързан с Полша по линия на жена си. Навярно точно заради това доскусията им за ежедневието, обичаите, езиковите различия и битовите навици на многоезичните семейства бе толкова интересна и автентична.

Десетата, най-нова книга на Тошо Дончев, е озаглавена „Четене на мисли“. Не чете мисли, но уважаемият читател може да прочете неговите, изляти на хартия, или както подзаглавието загатва: „Истории, размишления, профанни притчи“. Книгата от 120 страници представява поредица от дълги и кратки мисли. Снимката на корицата е дело на Егун

Дончев, съпруга на писателя, направена във Витоша, планината на София. Откъс: „Защо пише писателят? Защото това му е заниманието, призванието, вероизповеданието, защото е наивен мечтател-бунтар, защото вярва, че ще чуят гласа му, че ще промени света. Може пък влюбен да прошене негов рег, гумите му да се чуят в предсмъртните брътвежи, мислите му да изпълнят живота на тези, чиито гуши са още младежки. Нагява се.“

Българо-унгарската публика чу откъс от книгата. Моника Ева Жеков, цигуларка, също българо-унгарка направи преживяването още по-цветно с български песни, музика за поезия и цигулка, специално подготвени за събитието.

НАПИСА: МОНИКА ЕВА ЖЕКОВ

А КÉP MÖGÖTT – А KÖNYV ÉS MAGA AZ EMBER

A Miskolci Galéria „KÉP mögött” képzőművészeti sorozatához kapcsolódott többszörösen is az a könyvbemutató, melyet 2023. május 4-én tartottak. A Grafikai terem kiállítóterében ugyanis a legutóbbi Mazsaroff-díjas ifjú festő alkotásai voltak láthatók. Mazsaroff Miklós özvegye alapította az évenként átadásra kerülő, férje, a Munkácsy-díjas festőművész emlékére alapított díjat.

Ebben a milióban beszélgetett a neves, termékeny bolgár-magyar íróval, kulturális szaktekintéllyel a Galéria igazgatója, Kónya Ábel, akinek – mint kiderült – felesége révén lengyel kötődése van. Talán ezért is volt érdekes és hiteles eszmecserejük a többnyelvű családok mindennapjairól, szokásairól, a nyelvi különbözőségekről, népi habitusról.

Doncsev Toso tizedik, legújabb kötetének címe **Gondolatolvasás**. Nem a fejekbe lát bele, hanem a saját gondolatait veti papírra és ezeket olvashatja a nagyérdemű, ahogyan erre az alcím is utal: **Történetek, töprengések, profán példabeszédek**. Hosszabb-rövidebb gondolatok sorából áll a 120 oldalas könyv. Borítóján Doncsev Edit, az író feleségének fotója szerepel, mely a szófiai Vitosa hegységben készült.

Részlet a könyvből:

„Miért ír az író? Mert ez a foglalkozása, hivatása, hitvallása, mert megveszekedett naiv álmodozó, mert azt hiszi, hogy meghallják a hangját és hathat a világra. Talán egy-egy sorát szavalják majd a szerelmek, talán egy-két mondatát mormolják majd utolsóként a haldoklók, talán néhány gondolata teljesebbé teheti a széplelkű halandók életét. Reméli.”

A megjelent bolgár-magyar közönség ízelítőt kapott a kötetből. Az alkalmat Zsekov Éva Mónika, szintén bolgár-magyar származású hegedűművész, gondosan az eseményhez igazított bolgár éneke, versmegzenésítése és hegedűjátéka színesítette. Így lett teljes a miskolci „összművészeti találkozó”.

ÍRTA: ZSEKOV ÉVA MÓNIKA

ПРАЗНИК НА БЪЛГАРСКАТА КУЛ- ТУРА В МИШКОЛЦ

В Мишколц по традиция се отбелязва генят на Кирил и Методий, на българската писменост и култура. По този случай бяха положени венци на две паметни места.

Местните българи поднесоха цветя на паметната плоча върху стената на Гръкокатлолическото основно училище в Мишколц, тъй като образованието, като много важна част от съхраняването на националната идентичност, е от съществено значение за живота на българските деца в Мишколц. За съжаление, въпреки многото смесени бракове, днес почти никои от определящите се като българи, които живеят тук, не говори български език като майчин.

Другото забележително място е паметната плоча на художника Миклош Мажаров, която се намира върху стената на ателието му на улица „Шолтес Наг Калман” №1. Родителите на родения в Алшожолца художник са били български градинари, заселили се в Унгария, той самият също е учил за градинар. Семейството му обаче не успява да се издържа от градинарство и Мажаров минава през много перипетии по пътя към развитието на таланта си. През 1958 г. се връща в Мишколц със съпругата си, българка. Известен с лиричния си израз и особено с пейзажите си, наред с други отличия, през 1982 г. получава наградата „Мункачи“ като признание за труда си. През 1998 г. град Мишколц му присъжда посмъртно наградата „Pro Urbe”. Вдовицата му, г-р Мария Николаетова основава наградата „Мажаров” в памет на съпруга си, с която компетентно жури удостоява всяка година по един талантлив художник от Мишколц.

И тази година Българското самоуправление в Мишколц положи възпоменателните венци на знакови места.

АВТОР: МОНИКА ЕВА ЖЕКОВ

А BOLGÁR KULTÚRA ÜNNEPLÉSE MISKOLCON

Szent Cirill és Szent Metód, valamint a szláv írásbeliség és a bolgár kultúra megünneplése Miskolcon is hagyomány. Két helyszínen zajlott ebből az apropóból megemlékezéssel egybekötött koszorúzás.

A Miskolci Görögkatolikus Általános Iskola falán lévő emléktáblánál helyeztek el virágot a helyi bolgár nemzetiség képviselői, hiszen az oktatás a nemzeti identitás megőrzésének igen fontos részeként, alapilléreként nagy jelentőséggel bírt anno a miskolci bolgárság gyerekeinek életében. A sok vegyes házasság miatt az itt élő, magukat bolgár nemzetiségűnek vallók közt sajnos ma már alig van, aki anyanyelvi szinten beszél a bolgár nyelvet.

ÍRTA: ZSEKOV ÉVA MÓNIKA

СРЕЩА НА ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ УЧИЛИЩА В ЧУЖБИНА

В периода 22-25 август Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ) организира поредната среща на учители и училищни ръководители. Събитията се провеждат в София и Карлово.

В първите два дни трима от нашите преподаватели взеха участие във форума, организиран от Национална научна програма Българистика към Пловдивски университет "Паусий Хилендарски" и Асоциацията на българските училища в чужбина - "Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина".

В рамките на обучението учители от български училища в чужбина и университетски преподаватели споделяха опит и работиха заедно по темата "Преподаване на български език и литература в чуждоезиковата среда (5. - 12. клас)".

На 24 и 25 юли в София и Карлово програмата продължи с годишната конференция на АБУЧ на тема "СЛОВОТО - 1160 ГОДИНИ СЛАВА, СИЛА, СВЕТЛИНА". На откриването присъстваха много официални гости, сред които министърът на образованието проф. Галин Цоков, председателят на Комисията по образованието в Народното събрание - г-н Красимир Вълчев, зам.-председателят на Комисията по политиките за българите зад граница - г-жа Антоанета Цонева и др. След приемането на отчета Общото събра-

ние продължи с избор на нов УС на АБУЧ.

Вторият ден от конференцията на АБУЧ се проведе в Карлово и бе наситен със събития и емоции. Бяхме сърдечно посрещнати от г-н Кабаиванов, кмет на Карлово. Любимият на всички ни композитор Хайгашог Агасян ни представи новия си диск с детски песни.

От МОН ни запознаха с националната програма "Неразказаните истории на България", която дава възможност да се представят лични и родолюбиви истории, успехи и постижения на българи в чужбина.

От АБУЧ обявиха наградите във видеоконкурса, проект на АБУЧ към националната инициатива за отбелязване на 150 години от гибелната на Васил Левски. Нашият проект получи една от наградите на Съюза на журналистите в България.

Всички ученици, взели участие в превода на детската книжка "Левски в детските очи", получиха грамоти. Беше съобщена и радостната новина, че предстои издаването на гъвежични книжки на 11 езика, сред които ще бъде и нашият превод от български на унгарски.

Изключително интересно беше посещението ни в Националния музей "Васил Левски", където г-р Дора Чаушева, директор на музея, беше наш домакин и отговори на всичките ни въпроси.

В края на деня поднесохме цветя на паметника на Апостола.

Екипът на Българското училище за роген език благодари на организаторите и колегите за ползотворните срещи и споделените идеи!

ВАНЯ КОТОРОВА

А НАТАРОН ТУЛИ БОЛГАР ИСКОЛАК КЕПВИСЕ-ЛЌИНЕК ТАЛАЛКОЗЌЈА

А Határon Túli Bolgár Iskolák Szövetsége (ABUCs) július 22-e és 25-e között ismét megrendezte a tanárok és iskolák vezetőinek találkozóját. Az eseményekre Szófiában és Karlovóban került sor.

Az első két napon három tanárunk vett részt a Plovdivi Pajszij Hilendarszki Egyetem Bulgarisztikai Nemzeti Tudományos Programja és a Határon Túli Bolgár Iskolák Szövetsége által szervezett fórumon, mely „A bulgarisztika fejlődése és megszilárdulása külföldön” címet viselte.

A képzés keretein belül határon túli bolgár iskolák tanárai és egyetemi oktatók osztották meg tapasztalataikat és dolgoztak együtt „A bolgár nyelv és irodalom oktatása idegen nyelvű környezetben (5-12. osztály)” témában.

Július 24-én és 25-én Szófiában és Karlovóban folytatódott a program az ABUCs éves konferenciájával, melynek témája „A szó - 1160 év dicsőség, erő, fényesség” volt. A megnyitón sok hivatalos vendég vett részt, köztük prof. Galin Cokov oktatási miniszter, az Országgyűlés Oktatásügyi Bizottságának elnöke, Kraszimir Valcsev, a Határon Túli Bolgárok-kal Kapcsolatos Politikák Bizottságának alelnöke, Antoaneta Coneva és mások. A beszámoló elfogadása után a Közgyűlés az ABUCs új vezetőségének megválasztásával folytatódott.

Az ABUCs konferenciájának második napja Karlovóban zajlott, és tele volt eseményekkel és érzelmekkel. Karlovo polgármestere, Kabaivanov úr szívélyes fogadtatásban részesített bennünket.

Mindnyájunk kedvenc zeneszerzője, Hajgasod Agaszjan bemutatta nekünk a legújabb gyerekdalait tartalmazó CD-jét. Az Oktatás- és Tudományügyi Minisztérium részéről megismertettek minket a „Bulgária el nem mesélt történetei” című nemzeti programmal, mely lehetőséget nyújt a határon túli bolgároknak, hogy bemutassák személyes és családi történeteiket, sikereiket és eredményeiket.

Az ABUCs közzétette videó pályázatának eredményeit. E projekttel a szervezet a Vaszil Levszki halálának 150. évfordulójáról való megemlékezésre irányuló országos kezdeményezéshez csatlakozott. A mi projektünk elnyerte a Bolgár Újságírók Szövetsége egyik díját.

Oklevelet kapott minden diák, aki részt vett a *Levszki gyerekszemmel* című könyvecske fordításában. Közzétették azt az örömhírt is, miszerint küszöbön áll a könyv megjelenése kétnyelvű kiadványban 11 nyelven, köztük a mi bolgár-magyar fordításunkban is.

Rendkívül érdekes volt a Vaszil Levszki Nemzeti Múzeumban tett látogatásunk, ahol a múzeum igazgatója, dr. Dora Csuseva volt a házigazdánk, és válaszolt minden kérdésünkre.

A nap végén virágot helyeztünk az Apostol emlékművére.

A Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola csapata ezúton is köszönetet mond a szervezőknek és a kollégáknak a gyűmölcsozó találkozásokért és a megosztott ötletekért!

KOTOROVA VANYA

БТА СЪБРА В КАЗАНЛЪК
БЪЛГАРСКИ МЕДИИ ОТ
16 ДЪРЖАВИ

По забулените от облаци сивосинкави хребети на планините, които ограждат пътя ни от всички страни, светят изумрудените петна на огрени от слънцето гори. Времето е капризно и променливо, полета напускаме крайните софийски квартали и навлизаме в обширното Софийско поле. Отдавна не съм ми навала по подбалканския път. Той е тесен, не много натоварен и сравнително добре поддържан. Движим се успоредно с железопътната линия. Слънце и облаци мерят сили над нас – ту припича, ту се смрачава. От едната страна на автобуса се стичат обилни капки гъжг, от другата свети ярко слънце. Вперила съм очи навън в зеленината. Оголените хълмове са започнали да обрасват с храсти и гървета, на места – масиви с изгложистни, резултат от замесителни кампании с нехарактерна за този пояс растителност. Самотни и рушащи се промишлени сгради нашарени с графити. Житните ниви са избуяли до 30-тина сантиметра, тук там червеният макове.

В автобуса пътуват представи- телите на 40 български медии от 16 държави, участници в XVIII световна среща на българските медии, организирана от Българската телеграфна агенция, която тази година се провежда в Казанлък. Дестинацията не е случайна - през тези дни Казанлък отбелязва за 120-ти път празника на розата. Традицията на отглеждането на маслогайната роза датира от римско време. Плиний Млади съобщава в своя трактат за 20 вида рози, а един от сортовете е наречен тракийска роза. Розата е гравирана и на една от тракийските монети. Пренесена от Индия, през Персия и Мала Азия, единствено тук, в Казанлъшката долина розата намира благоприятни условия за развитие. Впрочем символиката около датите на срещата са много: денят на детето, денят на Ботев, празникът на розата. А темата на тазгодишните разговори е "Медии и свобода". Тя бе разисквана в няколко панела: "Свободата на избор на журналистите", "Свободата на избор на аудиторията" и "Празниците в медиите". В тях участваха журналисти и представители на българските медии в България и по света. В дискусиата за празниците участва Габриела Хаджикостова от в. "Български вестник", която разказа за

празниците на българската общност и за тяхното отразяване в медиите в Унгария, заявявайки, че да "са си българин в Унгария е празнично". В срещите участваха ръководители и журналисти от водещи медии - Българско национално радио, Дарик радио, Българска национална телевизия, БиТиВи, български медии от Европа, Америка, Австралия. Участниците в срещата имаха възможност да присъстват на ключови моменти от Празника на розата в Казанлък - коронясването на царица Роза, шествието на розата в края на празника. Осемнадесетата световна среща на българските медии премина с участието на представители на президентството и изпълнителната власт. Тя бе открита от вицепрезидента Илияна Йотова, а на закриването присъства и президентът Румен Радев. Всеки момент от срещата бе подробно отразен на сайта на БТА. През тези дни Казанлък бе оживен, целият град ухаеше на рози, тълпи от народ се веселеше на този вълнуващ празник. Особено голям е интересът на японските туристи, които всяка година отрано заемат всички хотели в града, за да присъстват на събитието. Но освен розите градът предлага и интересна културна програма: къща-

та-музей на Чудомир, музея на Дечко Узунов, Казанлъшката тракийска гробница, музея на Ненко Балкански, и не на последно място - интересният Музей на розата, където се проследява историята и производството на маслогайната роза в Казанлъшката розова долина.

СВЕТЛА КЪОСЕВА,
СП. „ХЕМУС“

A BOLGÁR TÁVIRATI
IRODA 16 ORSZÁG
BOLGÁR MÉDIUMA-
IT LÁTTA VENDÉGÜL
KAZANLAKBAN

Az utunkat minden oldalról körülvevő, felhők fátyolozta, szürkés-kék hegygerinceken napsütötte erdők smaragd-szín foltjai ragyognak. Az idő szeszélyes és változékony, lassan elhagyjuk Szófia külvárosait, és kiérünk a szélesen elterülő Szófiai-síkságra. Rég nem utaztam már a Balkán-hegység alatti országúton. Szűk út, nem túl forgalmas és viszonylag jól karbantartott. A vasútvonallal párhuzamosan haladunk. Felettünk a nap és a felhők mérik össze erejüket – hol kiderül, hol beborul az ég. Az autóbusz egyik oldalán bőséges esőcseppek folynak le, a másikon ragyog a nap. Kibámulok a zöldre, mely körülvesz. A letarolt dombokat kezdik benőni a fák és bokrok, helyenként kiterjedt tűlevelű erdőket látni – az övezetre nem jellemző növényzettel való erdősítési kampányok eredményét. Graffitikkel tarkított, magányos, omladozó ipari épületek. A burjánzó búzamezők több mint 30 centi magasra nőttek, itt-ott pipacsok virítanak.

A buszon 16 ország 40 bolgár médiumának képviselői, a Bolgár Távirati Iroda által szervezett Bolgár Médiumok XVIII. Világtalálkozójának résztvevői utaznak, melyet idén Kazanlakban rendeznek. A választás nem véletlen – Kazanlakban idén 120. alkalommal tartják meg a rózsáünnepét. A damaszkuszi rózsza termesztésének hagyománya a római időkig nyúlik vissza. Ifjabb Plinius értekezésében 20 rózsafajtát sorol fel, melyek egyikét trák

rózsának nevezik. Egy trák pénzérmére is rózsát véstek. Ez a Perzsián és Kis-Ázsián keresztül Indiából behozott virág egyedül itt, a Kazanlaki völgyben talált kedvező életkörülményekre.

A találkozó dátumainak szimbolikája egyébként többoldalú: gyermeknap, Botev-nap, rózsáünnep. Az idei beszélgetések fókuszában pedig a „Média és szabadság” volt. A téma több panelbeszélgetésen került megvitatásra, melyek „Az újságírók választási szabadsága”, „A közönség választási szabadsága”, valamint az „Ünnepek a médiában” címet viselték. Hazai és határon túli bolgár médiumok újságírói és képviselői vettek részt rajtuk. Az ünnepekről szóló vitán a Bolgár Hírek képviselőjében részt vett Hadszikosztova Gabriella is, aki a magyarországi bolgár közösség ünnepeiről és azok magyar médiában való tükröződéséről mesélt, kijelentve, hogy „Magyarországon bolgárnak lenni ünnepi érzés”. A találkozók nagy nevű médiumok – a Bolgár Nemzeti Rádió, a Darik Rádió, a Bolgár Nemzeti Televízió és a BTV, valamint európai, amerikai és ausztráliai bolgár médiumok vezetői és újságírói vettek részt. A találkozó résztvevői jelen lehettek a kasanlakai rózsáünnep kulcseseményein – a Rózsakirálynő megkoronázásán és az ünnepet lezáró rózsameneten. A bolgár médiumok tizenharmadik világtalálkozója az elnöki hivatal és a végrehajtó hatalom képviselőinek részvételével zajlott. Ilijana Jotova alelnök nyitotta meg, zárórendezvényét pedig Rumen Radev köztársasági elnök tisztelte meg jelenlétével.

© Képek forrása: Bolgár Távirati Iroda (BTA)

A Bolgár Távirati Iroda honlapja a találkozó minden pillanatáról részletesen beszámolt. E napok folyamán Kazanlak megtelt étellel, az egész város rózsáktól illatozott, az emberek nagy tömegekben mulattak ezen az izgalmas ünnepen. Különösen élénk érdeklődést mutatnak a japán turisták, akik minden évben jó előre lefoglalják a város összes hotelét, hogy részt vehessenek az eseményen. A város azonban a rózsák mellett érdekes kulturális programot is kínál: ott található a Csudomir-emlékház, a Decsko Uzunov Múzeum, a kasanlakai trák sírkamra, a Nenko Balkanszki Múzeum és nem utolsósorban a különösen érdekes Rózsamúzeum, ahol a kasanlakai Rózsák Völgye damaszkuszi rózsáinak történetével és termelésével ismerkedhetünk meg.

KJOSZEVA SZVETLA
HAEMUS

ПОЧИНА АНЖЕЛ ВАГЕНЩАЙН

На 100 години почина българският режисьор, сценарист, драматург, писател и общественик Анжел Вагенщайн.

Анжел Вагенщайн е роден на 17 октомври 1922 г. Създател е на сценариите на 52 игрални, документални и анимационни филма, произведени в девет страни. Автор е на пиеси за възрастни и деца, поставени в България и чужбина. Написал е седем книги, издадени в Унгария, Германия, Русия, Франция, Чехия, Съединените американски щати, Канада, Австралия, Нова Зеландия, Македония, Испания, Полша, Италия, Израел. Филмът по негов сценарий „Звезди“ от 1959 година на режисьора Конрад Волф е удостоен със Специалната награда на журито на кинофестивала в Кан. Сред най-известните му сценарии са тези за филмите „Допълнение към закона за защита на гържавата“, „Гоя“, „Звезди в косите, сълзи в очите“, „Борис I“ и „След края на света“. През 1980 г. е член на международното жури на 30-ия Берлински международен кинофестивал. Романите от трилогията „Петокнижие Исааково“, „Далеч от Толедо“ и „Сбогом, Шанхай“, посветени на съдбата на европейските евреи през Втората световна война, са удостоени с национални и международни награди, в това число, европейската награда за литература „Жан Моне“ и годишните литературни награди на Съюза на българските писатели, на Сорбоната и ЮНЕСКО.

Вагенщайн е ярка, нелишена от противоречия, личност. Прекарва детството си във Франция. След амнистия семейството се завръща в България. След 1944 г. завършва кинодраматургия в Москва. Писателят е един от 12-те интелектуалци, поканени на закуска от президента на Франция Франсоа Митеран във френското посолство в България през януари 1989 г. Носител на френското звание „Офицер на Ордена за заслуги към нацията“. През 2021 година Българският културен форум издава романа му „Петокнижие Исааково“ в превод на г-р Стефан Стойчев със съдействието на няколко местни български самоуправления. Преди унгарската премиера книгата е издадена за трети път в Париж. В международната медия може да бъдат прочетени следните рецензии: „Много силен роман!... Запленяващият глас на Исаак ни повежда през всички бегствия и ни прави съпричастни, без да ни отвлича от дълбоките прозрения на Вагенщайн за абсурдите на живота... Възвишено и трагично, „Петокнижието“ е съществен принос към литературата за онзи период, за войните и Холокоста, към световната литература като цяло.“ „Смехът му помага да вярва във възможността за оцеляване. Изглежда, че в тази заслужаваща прочита си книга смехът стапя стотонната тежест и събужда сила и смелост.“

– ПО СТАТИИ ОТ БЪЛГАРСКИЯ ПЕЧАТ

ELHUNYT ANGEL WAGENSTEIN

Százéves korában elhunyt Angel Wagenstein bolgár rendező, író, drámaíró, forgatókönyvíró és közéleti személyiség.

Angel Wagenstein 1922. október 17-én született. 52, kilenc különböző országban készült játék-, dokumentum- és rajzfilm forgatókönyvének szerzője. Felnőtteknek és gyerekeknek írt színdarabjait Bulgáriában és külföldön is bemutatták. Hét könyvet írt, melyek Magyarországon, Németországban, Oroszországban, Franciaországban, Csehországban, az Egyesült Államokban, Kanadában, Ausztráliában, Új-Zélandon, Macedóniában, Spanyolországban, Lengyelországban, Olaszországban és Izraelben jelentek meg. Az ő forgatókönyvéből készült Konrad Wolf filmrendező 1959-es Csillagok című filmje, mely a Cannes-i Filmfesztiválon elnyerte a zsűri különdíját. Legismertebb forgatókönyvei közé tartoznak a Kiegészítés az államvédelmi törvényhez, a Goya, a Csillagok a hajában, könnyek a szemében, az I. Borisz és a Világvége után. 1980-ban tagja volt a 30. Berlini Nemzetközi Filmfesztivál nemzetközi zsűrijének. Az európai zsidók második világháborús sorsának szentelt, trilógiát alkotó regényeiért (Izsák öt könyve, Távol Toledótól, Isten veled, Sanghaj) több hazai és nemzetközi elismerésben részesült, köztük a

Jean Monnet európai irodalmi díjban, valamint a Bolgár Írószövetség, a Sorbonne és az UNESCO éves díjaiban.

Wagenstein élénk, ellentmondásoktól sem mentes személyiség volt. Gyermekkorát Franciaországban töltötte. Az amnesztia után családjával visszatért Bulgáriába. 1944-et követően forgatókönyvíró szakot végzett Moszkvában. Egyike a 12 intellektüelnek, akiket 1989 januárjában Francois Mitterand francia elnök Franciaország bulgáriai nagykövetségén reggelire látott vendégül. A francia Nemzeti Érdemrend kitüntetését.

2021-ben a Bolgár Kulturális Fórum megjelentette Izsák öt könyve című regényét dr. Sztojcev Sztefan fordításában, több helyi bolgár nemzetiségi önkormányzat támogatásával.

A magyarországi premiért megelőzően Párizsban megjelent a könyv harmadik kiadása. A nemzetközi médiában az alábbi recenziókat olvashatjuk:

„Nagyon erős regény! Izsák magával ragadó hangja katasztrófákon vezet minket keresztül, és együttérzést kelt bennünk, anélkül, hogy elvonná a figyelmünket Wagenstein mély gondolatairól az élet abszurditásával kapcsolatban. Izsák öt könyve, e fennkölt és tragikus alkotás jelentős hozzájárulást jelent a korszak, a háborúk és a holokauszt irodalmához és az egész világirodalomhoz.”

„A nevetés segít neki hinni a túlélés lehetőségében. Úgy tűnik, ebben az ajánlásra méltó könyvben a nevetés felolvasztja a száztonnás súlyt, s erőt és bátorságot ébreszt.”

– A BOLGÁR SAJTÓBAN MEGJELENT CIKKEKBŐL

АНЖЕЛ ВАГЕНЩАЙН: „КАК ТРЪГНАХ НА ВОЙНА, ЗА ДА ДОНЕСА ПОБЕДАТА“ (ОТКЪС)

Първият четвъртък на май 1918 година, в 10.30 часа преди обяд се случи нещо, което по-патетично настроените автори биха описали като „повратен момент в живота“, или може би „исторически миг“; в този повратен или исторически миг баща ми Якоб Блуменфелд взимаше мярка на десния ръкав от мундира на пристава пан Войтек, вероятно за някаква поправка, на масата беше сигнал и пушеше чичо ми Хаим, известен като Хаймле – гуляй-джия, непрокопсаник и много добър човек, единственият от рода ни, който беше ходил чак до Виена, и то не един път, а аз блеех, сиреч преструвах се, че работя.

И точно на това място от повествованието в ателието влезе, по-скоро се спусна – защото „Мог паризуен“ беше на три стъпала по равнището на тротоара – пощальонът Аврамчик с жълто листче в ръка. „Голяма новина за вас!“ – каза Аврамчик.

– Добра или лоша? – със свито сърце попита баща ми, захапал карфиците. Аврамчик объркано поглеждаше ту към нас, ту към листчето, ту към господина пристава и явно не можеше да определи добра ли е новината, или не. Тогава пан Войтек, както се казва във военните комюникета, взе инициативата в свои ръце и грабна съобщението. Прочете го и оцени:

– Добра! Твоят син Исак Якоб Блуменфелд е мобилизиран Под Знамената на австро-унгарската армия и следва да се яви точно седем дни след получаването на настоящата призовка... и прочие, и прочие, и прочие. Поздравявам!

– Но той е още почти дете... – промърмори баща ми. – Негово величество отлично знае дете ли е той, или истински мъж! Децата при това не целувам в тъмното госпожиците по време на киносеанс! – Това ти ли го направи? – строго попита баща ми. – Без да искам... – рекох, и това беше самата истина. Баща ми ми удари символична плесница, явно предназначена да впечатли господина пристава.

– Ето, прег пан Войтек, и га ти е за урок.

– Добре – казах.

– А не може ли нещо... – каза баща ми – във връзка със сърдечната недостатъчност или нещо такова...

– Не, не! – отсече пан Войтек. – Престанете с тези ваши еврейски номера! Рогината се нуждае от него! В този миг, в който победата никога не е била по-близо!

– По-близо до кого? – с огромно любопитство зададе въпроса си чичо Хаймле. Приставът отвори уста да отвърне, но се замисли и госта бързо каза: Въпросът още се изяснява.

– А иначе добре ли е за евреите? – тревожно попита мама, внезапно появила се горе на стълбището, водещо към нашата кухня, от която се донасяше вкусен мирис на борш.

– В смисъл, госпожо Ребека? – попита пристава.

– В смисъл положението по фронтовете.

– Добро за нас.

– За нас? – учудено попита чичо Хаймле.

– Казах „за нас“, а не за вас!

Всички знаехме, че пан Войтек е поляк и че понятията „нас“ и „вас“ в Австро-Унгария бяха една твърде деликатна сфера, в която евреите не трябва да се забъркват, затова чичо и татко се спогледаха, кимнаха си мъдро един друг и почти едновременно казаха:

– Да, така е.

Останах с впечатлението, че нищо не беше така.

ПУБЛИКУВАНО В СПИСАНИЕ ХЕМУС, БРОЙ 2021/2

© Ksenia Nosova @ https://www.behance.net/sennydoesarty

ЗАНИМАНИЯ ЗА ДЕЦА ОТ ТРИ- ДО ШЕСТГОДИШНА ВЪЗРАСТ В БЪЛГАРСКОТО УЧИЛИЩЕ ЗА РОДЕН ЕЗИК

За всички български деца от 3 до 6-годишна възраст организираме занимания веднъж седмично в следобедните часове. Ние сме Българско училище за роден език в Буганеща. При нас децата учат, пеят, рисуват и се забавляват на български. Така неусетно се подготвят за постъпване в 1. клас.

С нетърпение очакваме нашите нови ученици в сградата на улица "Фехер Холо" №6 (1097 Budapest, Fehér Holló utca 6). Записването е през цялата година.

Докато децата учат и се забавляват, родителите могат да ги изчакват в уютно подгледното предверие на партера.

Стаите са обзаведени според възрастовите особености. За малките сме се погрижили да осигурим кът за игри. Всички помещения са оборудвани с интернет и интерактивни дъски.

Децата се разпределят в групи според възрастта и нивото им на владеене на езика – напреднали и начинаещи.

Повече информация за нашето училище ще намерите на Фейсбук страницата ни:

<https://www.facebook.com/bschola>,

както и на уеб страницата ни:

<http://www.bolgariskola.hu/index.php?L=2>.

Мили деца, очакваме Ви, за да намерите своя втори български дом и още много нови приятели!

FOGLALKOZÁSOK 3-6 ÉVES GYEREKEKNEK A BOLGÁR NYELVOKTATÓ NEMZETISÉGI ISKOLÁBAN

Foglalkozásokat szervezünk minden 3 és 6 év közötti bolgár gyermek számára heti egy alkalommal a délutáni órákban. Mi vagyunk a budapesti Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola. Nálunk a gyerekek bolgáru tanuľnak, énekelnek, rajzolnak és szórakoznak. Így észrevétlenül készülnek fel az 1. osztály megkezdésére.

Szeretettel várjuk új diákjainkat a 1097 Budapest, Fehér Holló utca 6. szám alatti épületbe. Beiratkozásra egész évben van lehetőség.

Míg a gyerekek tanulnak és szórakoznak, szüleik a kényelmesen berendezett földszinti előtérben várhatnak rájuk.

A termeket az életkori kívánalmaknak megfelelően alakítottuk ki. A kicsik számára gondoskodtunk játéksarokról. Minden helyiség el van látva internet-hozzáféréssel és interaktív táblával.

Iskolánkról bővebb információt honlapunkon találunk: <http://www.bolgariskola.hu/>

Kedves gyerekek, várunk titeket, hogy nálunk második bolgár otthonra és sok új barátra leljeteľ!

A BUDAPESTI BOLGÁR NYELVOKTATÓ NEMZETISÉGI ISKOLA CSAPATA

ВАЖНО!

FELHÍVÁS!

Всеки, който би желал да се осведоми навреме за събитията на Българското републиканско самоуправление, Дружеството на българите в Унгария и Българската православна община, да изпрати своя имейл на адреса на Българското републиканско самоуправление bolgonk@bul.hu. По електронната поща ще Ви информираме за актуалните събития.

Очакваме Вашите имейли!

Kérünk mindenkit, aki szeretne a Bolgár Országos Önkormányzat, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete és a Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház minden eseményéről értesüľni, küldje el e-mail címét a Bolgár Országos Önkormányzatnak a bolgonk@bul.hu e-mail címre. A levelezőlistán mindenkit értesítünk a legfrissebb eseményekről.

Várjuk az e-mail címeľet!

Дружество на българите в Унгария

Magyarországi Bolgárok Egyesülete

1097 Бр., Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 216-6560

<http://www.bolgaregyesulet.hu/>

Българско републиканско самоуправление

Bolgár Országos Önkormányzat

1097 Бр., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210

Столично българско самоуправление

Fővárosi Bolgár Önkormányzat

1097 Бр., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210

Български културен институт

Bolgár Kulturális Intézet

1061 Бр., Andrásy út 14. · tel.: +36 (1) 269-4246

Посолство на Република България в Унгария

Bolgár Köztársaság Nagykövetsége

1062 Бр., Andrásy út 115.

tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824

Актувен набългаремел

Bolgár Nemzetiségi Szószóló

1358 Бр., Széchenyi rkp. 19 · tel.: +36 (1) 441-5435

Българска православна църква

C8. св. Кирил и Методи

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár

Ortodox Templom

1097 Бр., Vágóhíd u. 15. · tel.: +36 (30) 496-4997

Архимандрит Атанасий

Atanaszj archimandrita

tel.: +36 (20) 291-5825

Българско училище за роден език

Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola

1097 Бр., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (20) 326-6755

Българска гвезична малцинствена

гемска гватуна

Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda

1097 Бр., Vágóhíd utca 35-37. · tel.: +36 (20) 250-7339

Български културен, документационен

и информационен център

Bolgár Kulturális, Dokumentációs

és Információs Központ

1097 Бр., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210

Издание на БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО

САМОУПРАВЛЕНИЕ

РЕДАКЦИЯ

Виолет Доци (главен редактор),

Кирил Наг, Йордан Тюмлюков

— 1097 Буганеща, ул. Фехер Холо 6., +36 (1) 216 4210

ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ г-р Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Канцеларията на министър-председателя, Столичното българско самоуправление и на Българските самоуправления в II, VIII, XIII райони на Буганеща, и в Дунакеси, Дунахараста, Дебрецен, Печ, Сегед и Сигетсентмиклош.

A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Dóczy Violetta (főszerkesztő), Nagy Kiril, Tütüňkov

Jordan

— 1097 Budapest, Fehér Holló utca 6., +36 (1) 216 4210

FELELŐS KIADÓ dr. Muszev Dancso

Megjelenik a Miniszterelnökség, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és a II., a VIII., a XIII. kerületi, a Dunakeszi, a Dunaharaszti, a Debreceni, a Pécsi, a Szegedi, a Szigetszentmiklósi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS

FesztNet Kft.

DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS

Ruszev Dimitar

A kulturális rendezvényeink és táboraink támogatója:

Изследователски институт

на българите в Унгария

Bolgár Kutatóintézet

1097 Бр., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210

Унгаро-Българска Стопанска Камара

Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara

1092 Бр., Ráday u. 33/a. · +36(30)655-9589

www.hbcc.eu

Ресторант Царевец

Carevec Étterem

1097 Бр., Fehér Holló utca 6.

tel.: +36 (30) 249-8824

ЕКИПЪТ НА БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ ЗА РОДЕН ЕЗИК, ГР. БУДАПЕЩА

